

Vladimír Talaváňa – životopis

Pan Vladimír Talaváňa se narodil dne 1. 10. 1935 v Kladně. Jeho otec Karel Talaváňa byl úředníkem na kladenské poště, maminka Zdena Talaváňová byla ženou v domácnosti. Rodiče otce bydleli na Mostecku, které se po roce 1938 stalo součástí Sudet a připadlo k Německu. Svou babičku a dědu, kteří žili v Sudetech, v obci nedaleko Mostu, mohl spolu s rodiči navštěvovat až od roku 1943, kdy rodina získala povolení od německých úřadů. Povolení získali díky tomu, že na poště, kde pracoval otec pana Talaváni, vyzvedávala německá žena služební poštu. Její syn v té době bojoval na východní frontě a ona o něm již delší dobu neslyšela a obávala se, že je po smrti. Otec jí slíbil, že v případě, že dorazí dopis s tímto jménem, tak jí zatelefonuje. Zanedlouho přišel dopis od jejího syna a ona z velké radosti zajistila zmíněné povolení k návštěvě Sudet. Při jedné z těchto návštěv zažil pan Talaváňa nálet na chemičku v Záluží u Mostu. Od roku 1941 do roku 1945 navštěvoval základní školu v Kladně. Vybavuje si, že v době vypálení Lidic roku 1942, byl s babičkou na poli u Kladna, odkud zdálky viděli kouř, který stoupal z vypálených Lidic, které byly vzdálené kolem osmi kilometrů. Věděl také, že některé lidické ženy byly převezeny do kladenské sokolovny, kde čekaly na transport do koncentračního tábora. V té době mu bylo sedm let, takže si o dané události více nepamatuje. Po skončení války dostal jeho otec místo na poště v Žatci. Zbytek rodiny se za ním přestěhoval v září 1945. V Žatci dokončil pátou třídu, v roce 1946 přestoupil na reálné gymnázium v Žatci. Téměř polovina spolužáků v jeho třídě na základní škole v Žatci byla německé národnosti, ale ovládali i český jazyk. S některými z nich se přátelí dodnes. Až po roce 1990 se dozvěděl, že někteří z rodičů žáků, kteří s ním chodili na základní školu v Žatci, byli odvezeni v červnu roku 1945 do Postoloprty, kde byli zastřeleni. Šlo o civilisty, kteří byli bez soudu zastřeleni pouze za to, že byli Němci. V roce 1950 nastoupil do závodní školy ve Stalinových závodech u Litvínova a vyučil se strojním zámečnickem. Po vyučení nastoupil do Stalinových závodů jako údržbář. V roce 1953 proběhla měnová reforma, která připravila o úspory většinu obyvatelstva. Ve Stalinových závodech proběhla stávková akce, které se pan Talaváňa též účastnil, za což si vysloužil zákaz létání a negativní posudek na svou osobu. Proto je s podivem, že byl zařazen do služby u Pohraniční stráže. Vojenskou službu u této jednotky absolvoval v letech 1954 až 1957 jako řidič osobního vozu. Služba probíhala v Plané u Mariánských lázní a v okolí Tachova. Po skončení vojenské základní služby nastoupil v roce 1957 opět do Stalinových závodů, kde pracoval jako předák údržby. Zároveň byl členem aeroklubu v Žatci, kde působil jako amatérský pilot nemotorových letadel (kluzáků). V letech 1959 až 1965 pracoval jako občanský zaměstnanec u vojenského útvaru v Žatci, jako revizní technik. V té době také odcestoval do Sovětského svazu, kam byl pozván jedním vojákem, se kterým se potkali v roce 1945 ve vlaku nedaleko Kladna. V době setkání mu bylo deset let, jeho rodičům na sebe zanechal kontakt a pan Talaváňa na tuto adresu o osmnáct let později zkusil napsat. Voják se ozval a pan Talaváňa kromě Moskvy navštívil i jeho bydliště v Nižním Tagilu na Uralu. Nedaleko od tohoto města se také nachází hranice mezi Evropou a Asií. Svou budoucí manželku potkal v roce 1963, o tři roky později měli svatbu. Z manželství vzešel syn a dcera. V současné době má pan Talaváňa čtyři vnuky a tři pravnoučata. Od roku 1966 do roku 1974 společně bydleli v domě manželčiných rodičů v Bílině.

V roce 1968, po příchodu okupačních vojsk se setkal na letišti s jedním ze sovětských důstojníků. Tento voják byl velmi překvapen tím, že je Československu dáván Sovětský svaz za vzor, ačkoliv by se od něho mohli Rusové mnohému učit. Československo totiž považoval ve srovnání se svou zemí za vyspělejší. V roce 1969 se potkal na bratislavském letišti s Alexandrem Dubčekem se kterým prohodil pár slov. V roce 1974 se manželé Talaváňovi i s dětmi přestěhovali do Žatce. Od konce 70. let navštívil několikrát západní Německo, kde se setkal i se svými přáteli, kteří zde pobývali. Někteří z nich sem byli po válce odsunuti, nebo odešli v roce 1968. V roce 1976 odletěl s manželkou na Kubu, využili zaměstnanecké letenky. Zde se seznámili s Kubánci, kteří později přicestovali do Československa a opětovně se setkali. Od roku 1965 nastoupil k Československým aeroliniím, kde pracoval jako letecký mechanik. Zde pracoval až do roku 1996, převážně na civilním letišti v Žatci. Měl na starost zemědělská práškovací letadla. I po roce 1990 navštěvoval Německo, kde se setkával se svými známými, ale také navštěvoval letecké kluby. Zajímavé je, že zde působili jako amatérští piloti bývalí příslušníci německé Luftwaffe. Stejně tak se setkal z piloty z opačné strany. Příkladem byl Alois Liška, který za války sloužil u britské RAF. Na těchto příkladech je vidět, jak válka zamíchala s osudy lidí, kteří by jinak mohli být kamarády a kolegy piloty. Dalším příkladem bylo setkání v Moskvě s pilotem, u kterého pan Talaváň několik dní pobýval. Ten navštěvoval stejnou školu pro piloty a kosmonauty, jako Jurij Gagarin, který zde chodil do vyššího ročníku. V roce 1995 nastoupil do důchodu, ale i nadále pracoval jako mechanik pro společnost, která měla na starost provoz práškovacích letadel. Na této pozici setrval až do roku 2013. Od roku 1990 byl členem klubu letecké amatérské asociace na letišti v Žatci, kde si udělal i pilotní průkaz na ultralehká letadla. Členem tohoto klubu je dodnes.